

Muutoksia NAV:n jalostusarvosteluun

Emma Carlén (NAV/Växa Sverige), Elina Paakala (NAV/Faba) ja Anders Fogh (NAV/VFL)

Karjanomistajat NAV:n omistajaorganisaatioista keskustelivat tammikuussa Kööpenhaminassa järjestetyssä workshopissa mahdollisista muutostarpeista yhteiseen kokonaisjalostusarvoon (NTM). Osasta keskustelun tuloksena syntyneistä muutosehdotuksista oltiin yksimielisiä. NAV:n hallitus on hyväksynyt nämä muutokset ja ne otettiin käyttöön toukokuun arvostelun yhteydessä. Osa muutoksista otetaan käyttöön myöhemmin.

Muutoksia punaisten rotujen tuotosindeksiin ja NTM-painokertoimiin

Maitorasvan kuluttajakysyntä on kasvanut, minkä johdosta meijerien maksuperusteet ovat muuttuneet asteittain Tanskassa ja Ruotsissa. Karjanomistajille maksetaan maitorasvasta aiempaa enemmän.

Sekä ruotsalaiset että tanskalaiset toivoivat, että rasvan painotusta tuotosindeksissä nostetaan. Suomessa meijerit maksavat maidosta hieman eri perustein kuin Ruotsissa ja Tanskassa, joten suomalaiset eivät olleet kiinnostuneita muutoksesta.

Punaisten rotujen ryhmä päätti kuitenkin muuttaa tuotosindeksin painotusta (-25:25:100 → -20:40:80). Rasvan suhteellinen painotus valkuaiseen verrattuna kasvoi siis neljänneksestä (1:4) puoleen (1:2).

Samanlainen muutos tehtiin holsteinin tuotosindeksiin jo viime vuoden toukokuussa, joten kahdella päärodulla on jälleen samanlainen painotus tuotosindeksissä. Jerseyllä painotus on erilainen (-30:50:80) ja rasvan ja valkuaisen välinen suhteellinen painotus on 1:1,6, mikä on kaikkein lähimpänä Ruotsin ja Tanskan nykyistä maidon hinnoittelutapaa.

Punaisten rotujen tuotoksen perinnöllistä edistymistä ei kuitenkaan haluttu hidastaa, joten tuotosindeksin sisällä tehtyjen muutosten tasapainottamiseksi tuotoksen taloudellista painokerrointa NTM:ssä nostettiin 0,92:sta 0,96:een.

Keskustelua runkoindeksin mahdollisista muutoksista

Holsteinryhmässä keskusteltiin, pitäisikö nykyinen runkoindeksi korvata uudella runkoindeksillä. Uudessa runkoindeksissä yhdistettäisiin joitakin nykyiseen runkoindeksiin kuuluvia jalostusarvoja niin, että indeksi kuvaisi paremmin lehmän kokoa. Jalostustavoitteet runko-ominaisuuksissa eivät muuttuisi. Nykyisellä runkoindeksillä ei ole taloudellista painoa NTM:ssä, eikä sitä olisi uudellakaan runkoindeksillä.

Keskustelut uuden runkoindeksin sisällöstä jatkuvat vielä. Punaisten rotujen ja jerseyryhmä ehdottivat workshopissa, että näiden rotujen runkoindeksin (englanninkielistä) nimeä muutettaisiin mutta indeksin sisältöä ei muutettaisi samalla kun holstein ottaisi käyttöön uuden runkoindeksin. Runkoindeksiä koskevia muutoksia ei toistaiseksi ole vielä otettu käyttöön.

Genomiarvoja yhä nuoremmille sonneille

NAV:n hallitus päätti laskea nuorten sonnien genomiarvostelun julkaisuikää. Aiemmin ikäraja oli 17 kuukautta mutta toukokuun arvostelusta lähtien genomiarvostelut julkaistaan nuorille sonneille jo 10 kuukauden iässä. Nämä jalostusarvot julkaistaan neljästi vuodessa NAV:n rutiiniarvostelun yhteydessä.

Julkaisuiän laskemisella ei ole vaikutusta arvosteluun. Muutos tehtiin, että julkaisuikä olisi sama kuin monissa muissa maissa.

Kansainväliset genomiset jalostusarvot holsteinsonneille

Interbull julkaisee jatkossa genomiset jalostusarvot nuorille holsteinsonneille. Nämä jalostusarvot on julkaistu NAV-maissa ensimmäisen kerran toukokuun lopussa. Tämän jälkeen genomiset jalostusarvot julkaistaan samalla kertaa perinteisen Interbull-arvostelun kanssa kolmesti vuodessa (huhti-, elo- ja joulukuussa). Nuoret genomisonnit löytyvät Faban sonnihakujen kautta (<http://www.faba.fi/palvelut/jalostusneuvonta/sonnihaut> --> Interbull-arvostelut). Genomisonnit erottaa jälkeläisarvostelun saaneista sonneista sen perusteella, onko sonnilla tyttäriä vai ei.